DE OOSTPOST.

. LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

De OOSTPOST verschijnt alle weken des Woensdags. De prijs per jaargang is *f* **10.**— rec. voor *Soerabaya*, en *f* **12.**— rec. franco per post.

WOENSDAG 13 April.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is *f* **1.**— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.

No. 16. VERANTWOORDELIJKE UITGEVER E. FUHRI TE SOERABAYA. 1853.

Voor en aleer wij de behandeling van ons onderwerp, de toekomst der Indische kinderen, verder voortzetten is het noodzakelijk, dat wij blijven stilstaan bij eene aanmerking, die wij toevallig hoorden maken, namelijk: dat vooral de hoofdartikelen van den *Oostpost* wat *droog* zijn, en daarom het publiek welligt niet bevallen; dat men 's avonds, na de zorgen en vermoeijenissen van den dag, liever wat vermakelijks leest; en dat de schrijver zonder juist het onderwerp vaarwel te zeggen, zich meer moest toeleggen, om er nu en dan wat aardigheden (uijen) in te lasschen. Wij zullen hier niet vragen, in hoe verre die aanmerking algemeen gemaakt wordt, in hoe verre zij juist is; en zijn ook niet van voornemen den stijl en de woorden dier hoofdartikelen uit te pluizen; want dan zouden wij zeker onverdragelijk *droog* worden. Liever willen wij eenige algemeene opmerkingen maken, die meer met ons onderwerp in verband staan, en ons alzoo ook in den vervolge zullen te pas komen.

Wij moeten ronduit bekennen, dat wij bij het zoeken naar louter waarheid, er niet voor zijn met schoone woorden en gezegden te schermen. Het is waar, de waarheid ziet er in een schoon en prachtig kleed gehuld veel bevalliger uit, dan wanneer men haar, zooals men zich gewoonlijk uitdrukt, naakt laat te voorschijn treden. Welligt vindt zij prachtig gekleed ook meer ingang. Doch dan bestaat er ook veel meer gevaar, dat men haar om hare bevallige kleeding bemint, dat zij er even spoedig wederom uitgaat, als zij er in gekomen is; in het kort, dat men schijn voor wezen aanziet. Zelfs als zij eenvoudig gekleed is, moet men voorzigtig zijn; want dan nog loopt men al heel ligt gevaar, haar niet om haar wezen en beginsel, maar alleen om hare eenvoudigheid te beminnen. En die eenvoudigheid is in alle gevallen slechts eene bijzaak, die wij, onvolmaakte menschen, dikwijls voor de hoofdzaak aanzien. Waarlijk, wij behoeven onder al de geschrevene boeken niet lang te zoeken, om aan te wijzen, hoe een schoone en opgesierde stijl dikwijls de grootste en helaas! ook de gevaarlijkste onwaarheden kan verbloemen.

Maar, zult gij zeggen, onwaarheden in een mooi kleed gehuld, binnen te smokkelen hebben wij volstrekt niet van u gevorderd. Wij willen slechts dat gij uwe waarheden wat optooidet. Het is zeker waar, dat zulks voor den lezer aangenamer zoude zijn, maar voor den schrijver niet. Dan bestaat er gevaar aan zijnen kant. Al heel ligt zou hij onder al dat optooijen en opsmukken meer naar de kleederen, dan naar den man zien. En dit gevaar wordt des te grooter, naarmate de geest van den schrijver minder gestemd is om aardig te zijn, of om onwaarheden te willen zeggen. Wij zijn zoo ligt ingenomen met onze eigene denkbeelden, vooral wanneer dezelve in kunstige woorden zijn uitgedrukt. Alleen een streng wiskundig redeneren kan ons voor sophismen behoeden, en waarheid van onwaarheid doen onderscheiden. Alleen dan eerst, wanneer wij menschen volmaakt zijn, kunnen wij schoonheid, waarheid en goedheid in eene volkomene harmonie vereenigd, aanschouwen.

Ook het onderwerp zelf doet veel af aan de wijze waarop men het behandelen moet. Het kan uit den aard der zaak op zich zelf *droog* zijn; of liever de menschen kunnen het *droog* noemen, ofschoon het daarom nuttig, ja hoogst nuttig kan zijn, hetzelve te behandelen. En juist dan zijn versiering en optooijing met schoone woorden en gezegden gedwongen en gevaarlijk, zoowel voor den lezer als voor den schrijver. Nemen wij, bij voorbeeld, de wiskunde, eene wetenschap, die in het oog der meeste menschen al heel droog is, ofschoon men op haar met regt het gezegde van *Boileau* kan toepassen: *Rien n'est beau que le vrai; le vrai seul est aimable.* In al die lijnen, hoeken en formulen ligt eene hooge poëzij, bestaat harmonie met het schoone. Doch veronderstelt nu eens dat *Newton* zijne *principia*, *Lacroix* zijne *meetkunde*, *de Gelder* zijne *stelkunde* in een verheven en bloemrijken stijl geschreven of in verzen voorgedragen had; zou het verstand daardoor niet afgeleid, de waarheid niet benadeeld worden? Wij onvolmaakte wezens zijn nog zoo ver niet, om al onze aangeborene zielshoedanigheden in alle omstandigheden harmonisch te doen werken.

Nu behoort, volgens onze meening, het onderwerp, dat wij onder handen hebben, tot de zoogenaamde *drooge* onderwerpen. Wij wenschten hierin, even als bij de wiskunde te kunnen zeggen: $a = b$, $b = c$ derhalve ook $a = c$. Wij zouden alsdan duidelijk zijn, en onzen arbeid vrij wat bekorten.

In het algemeene verslag van de Maatschappij tot nut van 't Algemeen in *Nederland* lezen wij het volgende voorstel van wege het Departement *Winschoten* (1845): „Het is eene erkende waarheid, dat *verzen* over „'t algemeen het gemakkelijkst in 't geheugen be„waard worden. Welligt zou daarom eene geschie„denis, zooveel mogelijk uit verzen zamengesteld, „en waar deze ontbreken met verbindings-perioden „door den zamensteller aangevuld, eene niet onver„dienstelijke zaak zijn." Arme geschiedenis! men wil u alzoo uw deftig prosa-kleed ontnemen, alleen om tot ballast in de hoofden der menigte te dienen. Wij huiveren echter op het denkbeeld dat wij ons onderwerp zoo al niet poëtisch, dan toch in rijm zouden moeten behandelen. Het zou ons even onmogelijk zijn, als om eene huurceel of een suikercontract in verzen te behandelen. Waarlijk! eindelijk zal men nog willen dat de Indische wetboeken en staatsbladen in rijm gebragt worden, ten einde ze beter te kunnen onthouden. Misschien zou het voor vele ambtenaren allernoodzakelijkst zijn. Nu, wij hebben er vrede mede. Als het op het geheugen aankomt, hoopen wij, dat de geheele *Oostpost*, de marktberigten niet uitgezonderd, in versmaat geschreven worde.

Wij hebben gezegd dat ons onderwerp *droog* is, en dus niet alleen droog, maar zelfs wiskunstig dient behandeld te worden. Er bestaat omtrent sommige punten nog te veel verschil van meening, dan dat wij slechts in de verte zouden trachten onze gevoelens door schoone woorden en fraaijen stijl anderen op te dringen. Ook zouden de zoodanigen mijner lezers, wier gevoel voor het schoone minder ontwikkeld is, en die weinig begrip van stijl of woorden hebben, ons alsdan niet zoo goed begrijpen. Bovendien zal het eene stuk uit den aard der zaak minder *droog* dan het andere zijn. Meer kunnen en mogen wij niet beloven.

Wij zullen hier eindigen met op te merken, dat het immers geheel van den lezer afhangt, of hij de hoofdartikelen al dan niet lezen wil. Behalve die artikelen bevat de *Oostpost* nog altijd die verscheidenheid van stof, welke men van een eenvoudig blaadje, van een enkel vel papier verwachten mag.

COQUETTERIE EN DEPIT.

(Vervolg.)

Voor eenige oogenblikken zoude ik zijne pen wel eens willen leenen, om u de bevallige lezeres in de tooverlantaarn van uwe verbeelding te schuiven, want waarlijk een schilder zoude haar gaarne bespied en een „beelderig schilderijtje" of lief *genre*-stukje van hetgeen hij zag hebben kunnen maken. Naar de stoffage van zijn *tableau* had hij niet behoeven te zoeken, het lief *boudoir*, met zijne meubels *à la renaissance*, was daartoe bij uitnemendheid geschikt, en er lagen voorwerpen genoeg op de tafels en stoelen en overal verspreid, om de noodige verwarring te vinden. Het beeld der dame zelf, die oogenschijnlijk allerkeurigst is gekleed, zoude slechts te beter tegen al die wanorde uitkomen, mits de kunstenaar den toon van het *ensemble* wat stiller en doffer hield, dan haar *écossaise* japon en het doorschijnend blank van handen, hals en gelaat. De meeste moeite zou het hem waarschijnlijk kosten, om haar *teint* in al zijne frischheid en toch kleurloosheid — op de wangen alleen uitgezonderd — op het doek te brengen. Het woord *blank* moet hier zoovéél zeggen, en wie weet het niet, welk eene oneindige verscheidenheid er van blankheid bestaat, hoe onbestemd het denkbeeld is, dat men daaraan hecht! Ga eens al de *nuances* door, van het lelie-wit der goudgelokte *blondine* tot het in de verte naar het gele zweemende, en toch helder tegen het donkere haar afstekende, der bijna gitzwarte *brunette!* . . . Jeannette behoorde tot de laatstgenoemde soort, hoewel niet zóó donker. Hare rijke, glanzige krullen droeg zij, trots alle mode, *à l'enfant.* Deed zij dit ook, omdat haar hals ietwat te lang zoude schijnen, wanneer zij het haar in dof of vlecht op het achterhoofd vast maakte? Ik weet het niet, maar wel, dat de schilder, die haar portret wilde schilderen, er niet weinig partij van kon trekken, om voorhoofd en hals te doen uitkomen en den ligten blos harer wangen niet al te sterk te laten spreken. Door de houding, waarin zij zit te lezen, liep hij geen gevaar wanhopend te worden onder de vergeefsche pogingen, om hare levendige bruine oogen weder te geven, want zij houdt ze onafgebroken gevestigd op het boek, dat op een klein tafeltje voor haar ligt. Met den regter elleboog daarop leunende, ondersteunt hare hand het naar die zijde eenigzins overgebogen hoofd, of speelt met de golvende *tirebouchons.* De andere hand ligt achteloos op de knie; slechts één ring, met een klein diamantje, dient meer om den schoonen vorm voor zich zelven te laten spreken, dan tot sieraad. Ook verraadt de op den *trépied* rustende, even onder de japon uitkijkende marokijnleêren pantoffel een' netten voet, die geheel in *harmonie* is met het niet groote, maar toch rank uitgegroeide fijne figuurtje . . . Doch al genoeg; als de lezer uit bovenstaande niet op kan maken, hoe de preutsche schoone er uitziet, neme hij de moeite aan zijne verbeelding op te dragen, hem het beeld van de eene of andere *brunette*, die hij bijzonder mooi vond — of nog vindt — voor te houden, en hij zal met te meer belangstelling verder lezen. Hij zal toch wel niet willen verschillen met al de officieren van het garnisoen te B**, die haar uit éénen mond *la belle* Holm noemden, waarin al wat heer heette aldaar instemde?

Het is een goed jaar geleden, dat zij „van school" kwam „hare belijdenis deed" en begon „mede uit te gaan" of beter gezegd „in de wereld *paraisseerde;*" in dien korten tijd heeft zij reeds „furore gemaakt" en menig hart, zoo niet gebroken, dan toch geleerd wat hopelooze liefde is. Geen wonder! Behalve schoonheid en geest — dien geest namelijk, die aan alles eene belagchelijke zijde ziet en er een spottend woord voor weet — bezat zij, of liever, bezaten papa en mama — geld. Mijnheer de kolonel was voorzigtig genoeg geweest, om niet aan een huwelijk te denken, voor hij den rang had van majoor en had met zijne kleine, kregele en kogelronde Euphrosine zijne *financies* zóó verbeterd, dat hij thans op meer dan een dubbel kolonels-tractement konde rekenen? Behoeven wij het in twijfel te trekken of zulk een voorzigtig man alle jaar zijn inkomen verteerde? Zoolang Jeannette — hun eenig kind — school lag, hadden zij niet meer partijen gegeven, noch hooger toon gevoerd, dan er met zijnen rang eventjes door kon; maar sedert zij t'huis was gekomen, was dit geheel en al veranderd. Een der fraaiste en grootste huizen te B** hadden zij gehuurd, het prachtig gemeubeld, nieuwe rijtuigen zich aangeschaft, meer bedienden aangesteld, in één woord alles gedaan om den naam te regtvaardigen — dien hij reeds had — van „den rijken kolonel."

Arme Jeannette! Juist die pracht en weelde, die haar omringden, die toestel van een hedendaagsch leven in de groote wereld — in eene stad van den derden of vierden rang nog al zoo duur niet — bragten haar hoofdje op hol. Binnen weinige maanden had zij, met ligt verschoonlijke ingenomenheid met zich zelve beginnende, langs al de trappen van ijdelheid en behaagzucht, eene aanmerkelijke hoogte van trotschheid en laatdunkendheid bereikt. De drom van aanbidders, die haar — en haar fortuin — omringde, deed het meest nog zijn best, om haar al verder dien berg op te dringen. En wat hadden al die vleijende en *courtiserende* heertjes tot dank? Dat zij van hare hoogte spottend op hen neder zag en zich — zoo als zij dat noemde doodelijk verveelde onder hunne laffe aardigheid, die zij dikwijls niet eens aardige lafheid konde vinden. Het kostte haar te weinig moeite *conquêtes* te maken; de meeste heeren, die haar ontmoetten, waren te spoedig aan hare voeten, dan dat zij niet daar-

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANTEN.

van den 2den tot den 6den April 1853, Nos. 27 en 28.

EXTRACT uit het register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.

BUITENZORG, den 25sten Maart 1853. (No. 9.)

(Staatsblad no. 21.)

Gelet op de besluiten:

I. van 2 Julij 1846 no. 5,

bij hetwelk,

met ampliatie van artikel 4 van het besluit van 7 Augustus 1844 no. 24 (staatsblad no. 21),

is bepaald:

dat de étappes voor reizende militairen, tusschen Lamoengan en Padangan, op het traject van Soerabaya naar Ngawie, zullen zijn als volgt:

Van	Lamoengan	tot	Tessan,	13	paal.
„	Tessan	„	Bouwerno,	11	id.
„	Bouwerno	„	Ngoempak,	18	id.
„	Ngoempak	„	Padangan,	19	id.

II. van 5 Mei 1851 no. 12,

bij hetwelk,

Eerstelijk: is goedgekeurd de openstelling, van af 1 November 1850, van den nieuwen karren- en rijweg tusschen Menoreh en Poerworedjo, tot den aanleg van welken magtiging is verleend bij art. 1 van het besluit van 28 Junij 1845 no. 5.

Ten tweede: Met wijziging van den Algemeenen afstandwijzer, van staatsblad 1844 no. 21,

is bepaald:

dat de afstand tusschen Samarang en Poerworedjo, langs den bij art. 1 bedoelden weg, zal worden gerekend op 76 palen, als:

Van Samarang tot Magalang (Kadoe), 49 palen, en
„ Magelang „ Poerworedjo (Baglen), 27 „

deze laatste verdeeld als volgt:

Van	Magelang	tot	Salaman,		9	palen.
„	Salaman	„	Kraksan,	(Kadoe)	3½	„
„	Kraksan	„	Mergoijoso,		1	„
„	Mergoijoso	„	Toelongagoeng,		4¼	„
„	Toelongagoeng	„	Maron	(Baglen)	4¼	„
„	Maron	„	Poerworedjo,		5	„

Gelezen, enz.

De raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Met wijziging van den tweeden algemeenen afstandwijzer van het eiland Java, in staatsblad 1844 no. 21, te bepalen: dat de afstand van Salatiga naar Willem I zal gerekend worden te bedragen 12½ paal.

Ten tweede: Enz.

Afschrift, enz.

Accordeert met voorschreven register.
De fungd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

Civiel Departement.

BENOEMD:

Tot eersten kommies op het kantoor van den assistent-resident der ommelanden van Batavia, P. A. Gijsbers, thans dat ambt waarnemende; vroeger 1ste kommies bij den resident van Batavia.

Tot kommissaris voor het loodswezen te Soerabaya, J. Tack Daansen, gepensioneerd officier der marine, thans havenmeester te Riouw.

Tot havenmeester te Riouw, J. G. Duijkers, laatstelijk eerste gezaghebber bij de dienst der gouvernements schoeners en kruisbooten, thans op wachtgeld.

Tot derden kommies bij de directie der producten en civiele magazijnen, F. Th. J. D. Coelen, thans klerk bij die directie.

BIJ DE ALGEMEENE REKENKAMER.

Tot eersten kommies, F. D. de Chauvigny de Blot, thans tweede kommies bij dat kollegie.

Tot tweeden kommies, J. R. Abegg, thans derde kommies bij dat kollegie.

Tot derden kommies, B. Schagen van Soelen, thans klerk bij dat kollegie.

Tot élève bij de tinmijnen op Banka, J. H. G. Vosmaer, thans klerk op het residentie-bureau te Muntok.

Tot archivarius van het mijnwezen, met den rang van kommies, W. F. Vogelzang, thans particulier architect en landmeter te Buitenzorg.

TOEGEVOEGD:

Aan den directeur der kultures, als veearts, de sergeant bij het garnizoens-bataillon in de 1ste militaire afdeeling op Java, H. J. D. F. van Doornum; met bepaling dat hij bij het leger zal worden gevoerd voor memorie.

Militair Departement.

BIJ DE MILITAIRE GENEESKUNDIGE DIENST.

BEVORDERD:

Tot officier van gezondheid der 1ste klasse, de officier van gezondheid der 2de klasse F. Engelken.

Civiel Departement.

BENOEMD:

Tot resident van Soerabaya, P. Vreede Bik, thans gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden.

BELAST:

Met de tijdelijke waarneming der betrekking van gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden en tevens van die van militairen kommandant aldaar, A. van der Hart, luitenant-kolonel der infanterie, waarnemend resident der Padangsche Bovenlanden.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, onder toekenning van pensioen, de kapitein der infanterie E. C. O. von Bose.

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms militaire dienst, onder toekenning van pensioen, de adjunct paarden-arts P. Cops.

BEVORDERD:

BIJ DE MILITAIRE ADMINISTRATIE.

Tot onder-intendanten der eerste klasse, de onder-intendanten der tweede klasse P. J. F. Timmermans en J. J. van Emmerik.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

Voor het land. De Resident van *Soerabaija* brengt bij deze ter kennisse van het algemeen dat op *Donderdag den 21sten* aanstaande, des *namiddags* ten ½4 ure, de postpaketten zullen worden gesloten, bestemd voor de verzending naar *Europa* met de overland-mail.

SOERABAYA, *De Wd. Resident.*
13 *April* 1853. SCHONCK.

Voor het land. De Waarnemend Resident van *Soerabaya*, maakt bij deze bekend, dat op Zaturdag den 23sten April aanstaande, des voormiddags ten 9 uur, ten zijnen burele door hem, onder nadere goedkeuring van het Gouvernement, overeenkomstig het Reglement op de uitbestedingen (staatsblad 1829 No. 67) eene openbare uitbesteding zal worden gehouden voor den afvoer, gedurende 1853, van de Gouvernements koffij uit de binnenlandsche pakhuizen naar de hoofdplaats *Soerabaya*, en zulks op dezelfde voorwaarden, als waarop die afvoer gedurende het laatst afgeloopen jaar heeft plaats gehad en welke dagelijks, met uitzondering van des Zondags, ter lezing zullen liggen ter secretarie der Residentie.

Gegadigden worden verzocht hunne inschrijvings billetten vóór of uiterlijk op den dag der uitbesteding aan hem Wd. Resident te doen geworden en bij de uitbesteding in persoon tegenwoordig te zijn dan wel zich te doen vervangen door behoorlijk daartoe gekwalificeerde personen.

SOERABAYA, *De Wd. Resident,*
8 *April* 1853. SCHONCK.

Voor het land. De Wd. Resident van *Soerabaya*, maakt bij deze aan belanghebbenden bekend, dat de krachtens 's Gouvernements besluit van 16 *December* 1851 No. 2, opgerigte Zoutverkooppakhuizen te *Modjokerto* en te *Plosso*, voor den verkoop van dat zilt zullen worden opengesteld op *Maandag den 2den Mei* aanstaande, en dat die verkoop zal geschieden bij de heele, halve, kwart, achtste, zestiende en twee en dertigste maat, van 30 heele maten op eenen koijang, en zulks tegen den van regerings wege vastgestelden prijs van *acht* gulden recepis de picol.

SOERABAYA, *De Wd. Resident voornoemd,*
6 *April* 1853. SCHONCK.

Voor het land. De Assistent-Resident voor de Policie, ontwarende dat niettegenstaande, alle daartoe van zijne zijde aangewende pogingen, de door hem rondgezonden inteekening-lijsten voor bijdragen tot liefdadige einden dan wel ter bevordering der uitgifte van werken van kunst en smaak, niet steeds komen in handen van alle zoodanige personen, die daaraan deel wenschen te nemen, acht het nuttig bekend te maken, dat te zijnen kantore, de gelegenheid bestaat tot inteekening op de navolgende lijsten:

a van geldelijke bijdragen ten behoeve van de noodlijdenden, ten gevolge van de aard en zee-bevingen op en bij *Banda* in *November* en *December* 1852;
b Id. Id. Id. aan het *Parapattan* wezen-gesticht;
c Id. Id. Id. der vaderlandsche fondsen ter aanmoediging van 's Lands zeedienst en tot ondersteuning van weduwen, verminkten of nablijvenden van in 's Lands zeedienst gesneuvelden en die hulpbehoevend zijn;
d van geldelijke bijdragen voor een metalen standbeeld op te rigten ter eere van *Laurens Janszoon Koster;*
e voor het Indisch schoolblad ter bevordering van onderwijs en opvoeding;
f voor eene Arabische spraakkunst getiteld *Marâh-Ul-Arwâh*, uitgegeven door het Bataviasch Genootschap van kunsten en wetenschappen; en
g voor een werk getiteld *Hangling Darmo*, bevattende de regering, wonderlijke lotgevallen en krijgsbedrijven van den Vorst *Hangling Darmo* te *Melowopatie*, tot de verheffing van zijnen kleinzoon *Bambang Gono Koesoemo* tot Vorst van genoemd rijk *Melowopatie.*

SOERABAYA, *De Assistent-Resident voornoemd,*
31 *Maart* 1853. NIEUWENHUIJZEN.

RAAD VAN JUSTITIE TE SOERABAYA.

Teregtzitting van den 13den *April* 1853.

UITSPRAAK GEDAAN IN ZAKE:

De Weeskamer alhier qq., procureur Mr. *W. s'Jacob*, Ca. *F. O. Stavers*, gedaagde. — *Intji Abdulla*, procureur Mr. *s'Jacob*, Ca. *J. A. Wenskofsky*, procureur *J. Neijndorff.* — *Said Abdulla Barkeba*, procureur. *Br. van Nidek*, Ca. *J. A. Wenskofsky*, procureur *J. Neijndorff.* — *Pa Noormina*, Ca. *Njo Tiang Sing.* — *J. G. van der Geugten* Ca. *H. B. Belders* qq.

Eisch doende:

J. de Lanoij. procureur Mr. *s'Jacob*, Ca. *J. P. Condoo.* — *L. Schreiner*, procureur Mr. *s'Jacob.* Ca. *J. P. Condoo.* — *J. P. J. Reijntjes*, Ca. *L. van Ferwerda.* — *P. J. Gersom*, Ca. *H. Bousquet.* — *A. van Delden*, Ca. *Goossen.* — *Schot*, Ca. *Wenskofsky.* — *E. Martens*, Ca. *W. Heijman.* — *J. H. van den Heuvel*, Ca. *C. Christiaan.* — *J. H. van den Heuvel*, Ca. *H. C. van de Pol.* —

Pleidooi:

Mr. *R. W. J. C. Bake*, procureur Mr. *s'Jacob*, Ca. *K. C. A. van Hoogendorp*, procureur *Br. van Nidek.* — *De Luitenant The Keh*, Ca. *de Kapitein Oei Hok Ing*, procureur Mr. *Hofland.* — *Abdul Karim*, procureur Mr. *Hofland*, Ca. *de Weeskamer alhier* qq., procureur Mr. *s'Jacob.* —

Door den Officier van Justitie conclusie te nemen:

J. H. Friedlander, procureur Mr. *s'Jacob*, Ca. *G. J. Spengler* qq., procureur *Br. van Nidek.* — *De Weeskamer alhier* qq., *Bt. Kwee Hian Lam*, procureur Mr. *s'Jacob*, Ca. *J. Jansen*, procureur *Br. van Nidek* — *De Weeskamer alhier* qq., de minderjarig kinderen wijlen *J. Brangert*, procureur Mr. *s'Jacob*, Ca. de weduwe *Brangert.*

SOERABAYA, den 13den April.

— Op gisteren avond had de vergadering voor de installatie der Ambachtsschool, en de aanneming van leerlingen plaats. Dit begin is naar alle wensch. Negen en twintig kinderen en jongelingen, van 11 tot 19 jaren, werden door ouders of voogden voorgesteld, of verzochten aan het onderwijs deel te mogen nemen. De dag van begin is bepaald op 2 Mei. De te onderwijzen vakken, waarin de leerlingen onderwijs verlangden, zijn de werktuigkunde, regtlijnig teekenen, en theoretisch onderwijs voor verschillende wetenschappelijke ambachten. Tijdsgebrek verhindert ons als nu meer hieromtrent te melden, waarom wij nadere berigten tot ons volgend nummer moeten uitstellen. Verreweg het grootste getal der aangenomen leerlingen is hier te lande geboren — eene omstandigheid, waarin wij ons regtmatig mogen verheugen.

— Wij vernemen met genoegen dat de directie der Societeit *Concordia* besloten heeft, om, even als in het vorige jaar, tweemaal 's maands vauxhall in den tuin te doen plaats hebben. Het genoegen van deze bijeenkomsten wordt echter verhoogd door het gelukkige denkbeeld der directie om, éénmaal 's maands, bij den vauxhall gelegenheid tot dansen te geven. Wij hopen dat de schoone sekse dezer plaats deze bijeenkomsten, zoo geschikt om het gezellig verkeer te vermeerderen, steeds met hare tegenwoordigheid zal vereeren, en daardoor het genot verhoogen, dat wij voor het drooge saizoen te gemoet zien.

— Men meldt ons uit *Grissee* dat aldaar verleden Zaturdag, 9 April, eene windhoos is gezien in de rigting van *Madura* naar *Javawal* en het uitzigt gevende als eenen

---

door zekere minachting voor het andere geslacht opvatten moest. Alleen zij, die het waagden haar niet de schatting hunner bewondering te brengen, boezemden haar nog eenige belangstelling in, want hare minachting ging nog niet zóó ver, dat zij de onverschilligheid kon dulden van hen, die bij de andere dames slechts eenigzins in aanzien stonden; veeleer beleedigde dit haren trots en liet haar niet rusten, voor ook zij de magt harer schoone oogen hadden gevoeld. Onder het tegenwoordige heerenpersoneel was echter niemand, „aan wien zij zich behoefde te vermoeijen" dan van Gennep alleen; hij had haar tot nu toe slechts de noodige *égards* voor de dochter van zijnen kolonel bewezen. Doch zij heeft haar boek nedergelegd en is den huisknecht gevolgd, die haar aan tafel kwam roepen.

Er waren geene gasten. Onder het *dessert* vroeg mevrouw de Holm, wat Vinkland dien morgen scheelde. — 't Is anders zoo'n vrolijke, aardige jongen, ik zag zoo gaarne dat hij hier kwam, maar zoo als hij van daag was, vind ik hem niet om uit te staan. Hij wist geen één nieuwtje, hij had niet ééne enkele aardigheid. En toen ik weder in de kamer kwam, was hij weg en gij ook. Hadt gij iets met hem?

— Wat zoude ik met hem hebben? Heden mama! wat kunt gij rare vragen doen!

— Nu, nu, word maar niet boos! Ik dacht, dat hij soms voor den dag was gekomen; hij loopt hier zoo druk en niet altijd heeft hij u iets van Suse te vertellen,

— Kom, kom, mamaatje! — viel de kolonel hier in — dat zou Netje u wel dadelijk verteld hebben. Dat was de eerste keer niet, dat zij een nieuwtje wist; net als laatst toen die dolle kap'tein met een' langen neus werd afgescheept.

— Maar heusch, Netje! — hervatte mama, die toch een beetje nieuwsgierig was geworden — heeft hij niets gezegd?

— Och ja! wat kan U dat toch *interesseren?* Hij heeft zoo'n beetje gereuteld van achting en genegenheid, maar ik heb hem gezegd, dat hij dat maar geheel uit zijn hoofd moest zetten.

— Ha ha! zoo'n olijke jongen! Ja 'k dacht het wel — zeide de kolonel — dat heertje zet de borst hoog genoeg, en toch tegen mij altijd zoo uiterst *soumis*, geheel anders dan die mannetjes, als ze een paar jaar van de Bredasche akademie af zijn.

— Ik dacht, dat gij hem wel lijden mogt — hervatte mama, gij waart altijd zoo druk met hem.

— Een mooi bewijs! En dan een tweede luitenant!

— Regt zoo, ware hij majoor of een ander man van aanzien of rang — maar lieve tijd! Eer hij dat is, is hij grijs, als er geen oorlog komt; misschien brengt hij het nog zóó ver, dat men hem als kap'tein *pensioneert*, met *permissie* om de *uniform* te blijven dragen van *actieve* dienst! Neen, stuur gij zulk koorn nog maar van den molen! Maar wees voorzigtig, dat gij niet allen afschrikt en een beetje toekijkt, als er dikke *épauletten* en adellijke aanbidders onderloopen!

— Maar lieve papa! Ik denk nog niet aan al datgene, daar gij over praat. Laat mij me toch *amuseren* met die olijke jongens, zoo als gij ze noemt, en ze op de vingers tikken, als ze wat vrij beginnen te worden en zich, zoo als Vinkland, wat in het hoofd hangen.

— Ga gij uw' gang, kind! — zeide mama — ik heb in mijn' tijd ook zoo gedaan, men is maar eens jong, en een meisje als gij, behoeft nooit verlegen te zijn om eene keuze, de dikke *épauletten* komen eindelijk wel opdagen, niet waar kolonel?

Doch al genoeg; indien de lezer nog één oogenblik getwijfeld had aan de geschiktheid van mama en papa, om een meisje als Jeannette, in het moeijelijkste tijdperk haars levens, voor te lichten en met goeden raad op zijde te staan, kan dit *fragmentje* van een gesprek dienen, om hem al dien twijfel te ontnemen. Het is immers voorzigtigheid, die zij haar aanraden? Zij omschrijven immers duidelijk genoeg, wat zij eenmaal heeft te kiezen? Wie zoude het ooit in zijn hart durven nemen, eene door *zulke* ouders opgevoede dochter te veroordeelen, zoo zij eens eene verkeerde keuze deed?

III.

De nederlaag, welke Vinkland had geleden, krenkte niet alleen zijne eigenliefde, maar trof hem te dieper, omdat hij met al den gloed eener eerste liefde aan Jeannette was gehecht en zich door den schijn had laten verblinden. Reeds lang had hij haar gekend en, omdat zij met zijne zuster Suse op de school te B** zeer *geliëerd* was geweest, op meer *familiaren* voet met haar omgegaan, dan velen zijner kameraden. Het welbehagen, waarmede zij altijd naar zijne vrolijke *discoursen* en kluchtige invallen had geluisterd, had hij voor ingenomenheid met hem, — de blijken, die zij hem gaf, dat zijne oplettendheid en *petits soins* haar streelden, had hij voor liefde aangezien. In één woord, hij had met al de drift der onervarenheid zich aan het *refus* gewaagd en getoond, dat zijn vriend Otto hem met regt een nieuweling in den omgang met meisjes mogt noemen. Hij gevoelde zich dan ook diep ongelukkig en 't eerste wat hij, na dien noodlottigen dag, waarop al zijne hoop in duigen was gevallen, deed, was eene aanvrage opmaken voor verlof. Zoolang hij in hare nabijheid vertoefde, begreep hij wel,

zwaren rook. In de dessa *Romo* is eene Javaansche woning opgenomen, waardoor een man het leven verloren heeft en eene vrouw is gekwetst.

— Door de regering is bevolen, dat al de *Chinezen* en andere *vreemde Oosterlingen* die thans met der woon te *Babat*, *Blimbing* en *Sedaijoe* onder *Gissee* (Res. *Soerabaya*) zijn gevestigd, tegen schadeloosstelling, voor *ultimo Januarij* 1854 gehouden zullen zijn, van die plaatsen zich te moeten verwijderen, en vóór dat tijdsverloop met der woon, ter hoofdplaatse *Soerabaya* of *Grissee*, dan wel eenig ander hoofdplaats, zich zullen moeten vestigen, en is verder daarbij bepaald, dat voor hen, die zich daartoe te *Soerabaya* aanmelden, des verkiezende aldaar, tegen betaling van grondlasten, de benoodigde gronden zullen worden aangewezen.

Men beweert dat deze strenge maatregelen zijn genomen, ten gevolge van de slechte praktijken die in het bijzonder de Chinezen op de genoemde plaatsen bedrijven.

— Men berigt ons dat denkelijk in het laatst van deze, dan wel in het begin van de volgende maand te *Plosso (Modjokerto)* eene belangrijke Gouvernements houtveiling zal plaats vinden.

— Van *Malang* schrijft men ons het volgende:

Gedurende de eerste dagen dezer maand April, had het anders zoo stille en weinig genoegen opleverende *Malang*, een buitengewoon vrolijk en feestelijk aanzien. De Regent dier afdeeling, Raden Adipatti Ario *Notto di Ningrat* huwde zijne oudste dochter uit. Op zijne uitnoodiging woonden de Resident van *Pasoeroean*, benevens een groot aantal ingezetenen der hoofdplaats dit feest bij: alle woningen waren met gasten opgevuld, er was geen plaats meer beschikbaar. Nimmer zag *Malang* zoovele Europeanen bijeen, gezwegen nog van de duizende en duizende Javanen, welke van alle kanten waren zaamgevloeid om de feestelijkheden te zien. 's Avonds van den 2den dezer bragten de gezamelijke feestgenooten eene serenade met fakkellicht aan den hooggeachten Resident, den heer *Varkevisser*, zoo ook aan den Assistent-Resident van *Malang*, den heer *van Schmid*. Den volgenden dag had, met alle de oude Javaansche gebruiken en plegtigheden, het huwelijk plaats: eerst de priesterlijke inzegening, eenige uren later de eerste ontmoeting der jonggehuwden, vervolgens de plegtige optogt door de hoofdplaats, met een lange stoet van allerlei zinnebeeldige voorstellingen van hetgeen 't land oplevert, en waarbij de jonggehuwden gezeten waren in eene prachtige draagstoel, voorstellende eene kolossale paauw met geopende vleugelen, geheel gedekt met de pronkvederen van dien vogel, ter verkrijging waarvan men beweert dat acht honderd paauwen gedood zijn. 's Avonds van dien dag was er bal en souper in den dalm van den Regent. Honderd feestgenooten namen na middernacht aan den disch plaats; nu steeg de vrolijkheid ten top en ontboezende zich in feestdronken, welke luide toegejuicht, het bewijs opleverde van de achting welke allen den gastheer, den Regent van *Malang*, toedragen. Eerst met het krieken van den morgen eindigde het feest, dat lang eene aangename herinnering zal achterlaten bij allen, die het bijwoonden.

— Men berigt ons dat den 1sten dezer, des namiddags ongeveer ½ 4 uren, zeer zware regenbuijen in de omstreken van *Lingkir* zijn gevallen, die daardoor eenen grooten toevloed van water veroorzaakte, ten gevolge waarvan de aldaar in de dessa *Kedong Pring* aanwezige *dam* is doorgebroken; het geval is echter niet van zoodanigen aard geweest, dat hetzelve der bevolking of wel hunne sawa's eenig nadeel heeft aangebragt. Men is als nog bezig om den dam wederom te herstellen.

— Meest al de Javaansche mandoers bij de waterstaatswerken te *Melieriep*, hebben voor eene bijdrage geteekend op de inteekeningslijst voor *Banda's* noodlijdenden; die bijdrage bestaat daarin dat zij ieder afzonderlijk *een*, enkelen *twee* dagen tractement hebben afgestaan ten behoeve dier ongelukkigen. Dit levert ons het klaar bewijs op dat ook onder den donkeren huid van den Javaan een *edel* en *menschlievend* hart bestaat, daar toch de gezegde inteekenaren zonder den minsten dwang, doch uit eigen beweging die geldelijke bijdrage van hun sober inkomen hebben opgeofferd.

— De jongste padie-oogst in de districten *Lingkir* en *Kabooh (Modjokerto)* heeft veel te wenschen overgelaten, zoo men die niet mislukt mag noemen. Dit is dan ook de oorzaak, dat alsnu een groot getal huisgezinnen in het eerst genoemde district volslagen gebrek lijden; ja zelf beweert men dat er onder hen de toevlugt moeten nemen, om turksche tarwe, wilde aardvruchten, en diergelijke te nuttigen, willen zij niet het offer van den hongersnood worden.

Met groote blijdschap mogen wij echter mededeelen, dat ons van goeder hand is berigt, dat er van Regeringswege onder die hulpbehoevenden eene distributie van rijst of padie zal plaats vinden, waarvoor bereids de benoodigde gelden uit 's Lands kas disponibel zijn gesteld.

— Op den 1sten dezer, des namiddags omstreeks ten ¼ voor 3 uur, is in de groote Rivier van *Kedirie*, nabij *Modjokerto*, verdronken de Javaan *Sakiedin*, te *Soerabaya* te huis behoorende. Men heeft alle mogelijke pogingen vruchteloos aangewend om dien persoon hulp toe te brengen. Zijn lijk is eenige oogenblikken later opgevischt geworden.

— De kinderziekte bij de drie Javaansche vrouwen in de dessa *Siedo Wilangoen* uitgebroken (zie ons blad N°. 12), is thans geheel geweken: twee dier lijderessen zijn hersteld, en *één* is daaraan overleden.

ADVERTENTIEN.

VERKOOP OP REGTERLIJK GEZAG.

Op *Donderdag den 28sten April* aanstaande, zullen op de vendutie bij WONGSO WIDJOIJO worden verkocht, eenige in beslag genomene koopwaren van TIO ASSOEN, in de kampoong *Singojoedan* alhier, krachtens vonnis van den *Landraad* alhier, van 28 *Augustus* 1852, No. 46, en tot het bedrag van eene boete van *f* 100 cc.

De Deurwaarder,
(104) J. J. DINSBACH.

VERKOOP OP REGTERLIJK GEZAG.

Op *Donderdag den 28sten April* aanstaande, zullen op de vendutie bij WONGSO WIDJOIJO in de kampoong *Baroe* worden verkocht de losse goederen van de Javanen WONGSO WIDJOIJO en WONGSO WIWIRIO, krachtens eene in executorialen vorm uitgegeven grosse eener acte van schuldbekentenis, groot *f* 1500.— en ten verzoeke van A. C. GUNSCH, q. q. E. HUNT.

De deuwaarder bij den Landraad,
(105) J. J. DINSBACH.

De verkoop van 1/6 aandeel in een Huis in de kampoong *Pabean*, ten laste van *Amina binti Sech Radjek bin Rassid*, en ten faveure van *A. C. Gunsch qq. E. Hunt*, zal als nu plaats hebben op *Donderdag 28sten April* aanstaande.

De Buitengewoone deurwaarder,
(106) C. L. DINSBACH.

VENDUTIE.

Op *Dingsdag den 19den April*, bij F. D. GRANPRÉ MOLIÈRE & CO, van cc. 1200 picols drooge SUIKER in krandjangs, geschikt ter overvoer naar *Europa* of elders, tegen 2 pCt. vendu-salaris, en verder eenige restant Factuurgoederen tegen het gewone vendu-salaris. (103)

TE HUUR OF TE KOOP

HUIS en ERF van
(90) SCHMIDGALL, Sr.

TE HUUR

Het HUIS naast den Heer SEKET, te bevragen bij den 1sten luitenant
(107) VON STIETZ.

WISSELS op NEDERLAND à 6 m. dato, bij
SOERABAIJA, FRASER EATON & CO.
11 *April* 1853. (100)

ONTVANGEN

Geborduurde, Gedammasseerde en Geruite KLAMBOES, alsmede fraai gebloemde Damasten TAFELLAKENS en SERVETTEN, bij
(102) E. MARTENS.

De stoomboot JAVA vertrekt naar *Samarang* en *Batavia* op *Zondag den 17den* dezer 's morgens ten acht ure, zullende echter voor *Samarang* geene vrachtgoederen knnnen medenemen.

Vracht en passage te bevragen bij
SOERABAIJA, *De agenten*
11 *April* 1853. (99) FRASER EATON & Co.

De Wd. Resident van *Soebaraya*, maakt bij deze aan belanghebbenden bekend, dat bij den Fd. Ingenieur der 1ste klasse van den *Waterstaat* en 's Lands Gebouwen aldaar wordt verlangd een Machinist, om bij de *Waterstaatswerken* in die Residentie te worden werkzaam gesteld en zulks aanvankelijk op eene bezoldiging van *f* 200 's maands, welke bij ijver en naauwgezette pligtsbetrachting, kan gebragt worden tot op *f* 250 à *f* 300 's maands.

Gegadigden voor deze betrekking worden uitgenoodigd, zich onder overlegging van bewijzen van geschiktheid en goed gedrag, met franco brieven te adresseren aan den Fd. Ingenieur voornoemd.

SOERABAYA, *De Wd. Resident*,
1 *April* 1853. (91) SCHONCK.

Wordt gevraagd in eene Toko een jong mensch, goed kunnende lezen en schrijven, op een tractement van *f* **30**.— 's maands.

Degenen welke hiertoe inclineren, gelieven zich met gesloten briefjes te rigten aan den boekverkooper E. FUHRI, onder lett. A. Z. (101)

SOERABAYASCHE SCHUTTERIJ.

Achterstallige contribuabelen worden aangemaand tot voldoening van hun debet aan den Luit.-kwartiermeester
(95) J. HAGEMAN Jcz.
Policie-kantoor of hoek *Katottan* en *Kalongan*.

Bij den uitgever dezes is ontvangen:

Hageman, Geschiedenis, Aardrijkskunde, Fabelleer en Tijdrekenkunde van *Java*. 2 dln. met kaart, *f* 11.—

Van dit werk zijn bereids bij inteekening geplaatst, duizend exemplaren; het is eene, tot nog toe gemiste, onmisbare handleiding voor den statisticus, den koopman, handelaar, ambtenaar, enz. en bevat alle mogelijk opgaven tot 1852.

De uitgave is geheel ten voordeele van het Parapattan-Weezen-gesticht te *Batavia*.

(96) E. FUHRI.

DRIE MAANDELIJKSCHE HUIS-COLLECTE.

Voor de armen der Protestansche gemeente op *Maandag den 18den April* en volgende dagen. (98)

Bevallen van een zoon H. W. NANNINGA, geliefde Echtgenoote van J. F. C. HOFFMAN.
SOERABYA, 2 *April* 1853. (92)

dat hij zijne liefde niet meester konde worden en welk een vreesselijke pijnbank, haar in alle kringen te ontmoeten, bij alle *publieke amusementen* van den pas begonnen' winter, haar met anderen te zien schertsen en lagchen, zonder daarin te kunnen deelen! Neen, òf bij haar aanhouden en ten tweeden male een' aanval wagen, òf — verre van haar, zoo veel mogelijk haar vergeten. Tot het eerste had hij geen' moed, de taal van Van Gennep had hem bovendien eenig vermoeden harer *coquetterie* ingeblazen, en hij koos het laatste. De majoor S**, zoowel als zijn kap'tein, beiden behoorende tot de ijverigste aanbidders van Jeannette, teekenden zijn aanzoek terstond, en de kolonel was edelmoedig genoeg, de drie maanden verlof zonder afkorting toe te staan. Binnen acht dagen zat hij op de diligence, binnen vier en twintig uren was hij op de plaats zijner bestemming.

Het was avond toen hij voor de woning zijner moeder stond in het Geldersche dorp R**. De oude getrouwe Kaatje, die hem reeds als kind op den arm had gedragen, opende hem de deur.

— Heden mijn tijd, jongeheer! is u daar? wel dat zal mevrouw *plaisir* doen!

— Zijn allen wèl en te huis? — Was zijn antwoord, terwijl hij naar binnen stapte, om zich self' hiervan te overtuigen. In eene ruime achterkamer, waar een vrolijk brandend vuur in den haard eene aangename warmte, eene groote lamp op de tafel een helder licht verspreidde, zaten drie dames: Mevrouw Vinkland, sedert eenige jaren weduwe van den heer Vinkland, in leven burgemeester van R** en niet onaanzienlijk grondeigenaar; Suse hare dochter, eene twintigjarige *blondine*, met een lief rond gezigtje en schalksche blaauwe oogjes, en nog eene jonge dame, welke George niet kende, hoewel hij wist, dat zij daar was, Willemine van Leeuwen was haar naam, zij de vriendin van Suse, gelijk hare mama die van Suse's moeder was geweest. Toen, in den vorigen winter, het achttienjarige meisje, als wees op het punt stond eene *conditie* te zoeken, had mevrouw Vinkland zich door hare dochter gemakkelijk laten overhalen, om haar bij zich te nemen, zoo lang er zich geen beter uitzigt voor haar opende. Suse had, tijdens haar verblijf te H**, veel vriendschap ten huize van den heer en mevrouw van Leeuwen genoten, die voor vrij goed bemiddeld werden gehouden. Vreemd had zij daarom opgehoord, toen, na het spoedig achter elkander overlijden harer ouders, Willemine, in plaats van geheel onafhankelijk te kunnen leven, niets meer dan een klein kapitaaltje bleek te bezitten, zelfs in de verte niet toereikend, om in hare dringendste behoeften te voorzien. Gaarne had dan ook deze het aanbod van moeder en dochter aangenomen, en sedert Mei was zij de derde in dezen huisselijken kring. George was gedurende al dien tijd niet met verlof geweest en ontmoette haar thans voor 't eerst.

Na de eerste ontboezeming van verbazing over zijne onverwachte overkomst, volgde van zelve de vraag naar de oorzaak hiervan. George antwoordde alleen, dat hij onaangenaamheden had gehad en daarom liever zich voor eenigen tijd had willen verwijderen. Mevrouw Vinkland schudde bedenkelijk het hoofd en vroeg met moederlijke bezorgdheid:

— Hebt gij dan twist gehad? Mogelijk wel *geduelleerd*?

— Neen mamaatje! stel u gerust. Niets van dat alles. Doe mij *plaisir* en vraag maar niet verder, er steekt niets achter, waarover gij u hebt te verontrusten. Ik beloof u, alles later wel eens te vertellen; zeg mij liever, hoe 't u gaat, en of gij het op den duur goed zamen hebt.

— O! wij hebben niets dan goeds te vertellen, niet waar meisjes? Ons leventje gaat zoo kalm, zoo rustig voort, dat de dagen omvliegen. De zomer is voorbijgegaan als een droom, en wij kunnen niet begrijpen, dat het al achter in November is.

— Zijt gij dat eens met mama? SUSE behoef ik het niet te vragen, die ziet er uit als melk en bloed en gelijkt de *gepersonifieerde* vrolijkheid wel. Maar hoe gaat het u, jufvrouw van Leeuwen? Oefent de tijd al eenigzins zijnen verzachtenden invloed op u uit? Waarlijk, ik had diep medelijden met u, toen ik den dood uwer ouders vernam! Ik herinnerde mij nog zoo goed het sterven van papa!

— Het is gelukkig, dat de bittere smart, die wij in de eerste oogenblikken ondervinden, niet voortduren kan, anders zoude het leven ons een last worden, en dat mag toch niet. Langzamerhand wordt de droefheid een stil, weemoedig gevoel, vooral als men het geluk heeft zoo veel liefde te ondervinden, als ik van uwe mama en zuster. Ik zoude ondankbaar zijn, als ik niet naar hare vertroosting luisterde en door mijne treurigheid hare levensvreugde verstoorde.

— Mag ik aan mijn' zoon vertellen, dat iets anders ons te hulp is gekomen, om uwe gedachten van uw ongeluk af te leiden en, voor een gedeelte althans, uw gemis te vergoeden?

— Waarom zouden wij er voor hem een geheim van maken? antwoordde WILLEMINE — terwijl zij blozende mevrouw Vinkland aanzag, — ik meende, dat gij hem er reeds iets van geschreven hadt.

(*Vervolg hierna.*)

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Donderdag den 14den April 1853.

Bij den pachter der pandjeshuizen KWEE KANGBOEN, in de Chinesche Kamp, van onuitgeloste Pandgoederen.

Vrijdag den 15den April 1854.

Voor de toko van Heer B. VAN DER ZWAAN op de *Kaliemaas*, van diverse Provisiën, Glaswerken en andere Goederen.

Maandag den 18den April 1853.

Bij den pachter der pandjeshuizen KWEE KANGBOEN, in de Chinesche Kamp, van onuitgeloste Pandgoederen.

Dingsdag den 19den April 1853.

Voor de toko van de Heeren GRANPRÉ MOLIERE & Co., in de Chinesche Kamp, van diverse Toko- en andere Goederen.

VREEMDEN-LIJST.

AANGEKOMEN.

6 April. K. Goedhart en familie, van Pasoeroean; D. J. Derekpoetie, van Ngawie.— 7 April. Chs. Etty, J. Mayes en S. L. W. van der Elst, allen van Probolingo.— 9 April Mevr. J. Soet, van Pasoeroean; S. M. Polak, van Kedirie.— 11 April. C. F. van de Vijver, en G. P. A. Volckmann, beide van Ngawie; D. C. Noordziek, van Kedirie.

HOTEL MONTOFT.

31 Maart. Francis van de Putte, van Pandjie; 4 April. G. G. Lion, van Macassar; 8 April. Umbgröve, van de reede; 10 April. van Tuijl, van de reede; Noordziek en familie, van Toelong Agoong.

MARINE HOTEL.

8 April. van Baak, van Batavia; van Berkelen, van de reede; 10 April. van der Palm en Zelliger, beide van Djombang.

VERTROKKEN.

6 April. A. A. de Groot, naar Passoeroean; D. J. Derekpoetie, naar Ngawie.— F. A. F. van der Volk, naar Modjokerto; Tantjaijhang, naar Kedirie.— 8 April. Mev. Goedhart, naar Pasoeroean; J. Mayes, naar Probolingo; C. Etty, naar Probolingo; J. van Haassen, naar Pasoeroean.— 9 April. Mev. J. Soet, naar Pasoeroean; W. Wieling, naar Sidaijoe over Grissee.— 7 April. Mejufvr. J. M. Kroon, naar Sumbawa; wed. van Haasen, naar Pasoeroean; wed. J. L. Buijten, naar Pasoeroean.— 8 April. J. R. Reijnhart, naar Modjokerto; John Hamlets, naar Pasoeroean.— 9 April. Mejufvr. J. Hubner, naar Balie Boliling; Weschhusen, naar Samarang.— 12 April. J. Even, naar Kedirie; D. C. Noordziek, naar Pasoeroean.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

BEVALLEN:

F. C. ten Cate, van Motman, Z. Batavia 3 April.— C. E. P. Humme, Specht Grijp, Z. Salatiga 27 Maart.— E. P. Thijbalt, Berrettie, D. Batavia 3 April.— M. E. van der Crab, Droop, D. Samarang 5 April.— W. H. Wijnmalen, Kohle, Z. Malang 3 April.— A. C. Fruneaux, Kiep, Z. Pasoeroean 27 Maart.

GETROUWD.

B. J. Leon met T. T. M. E. P. Vrijdag.

GESTORVEN:

C. Venin, 36 j. Batavia 2 April.— J. F. G. Kortenbos, Batavia 3 April.— H. C. J. Schrant, 18 j. Soerabaya 16 Maart.— A. J. Meijnderts, Sumadang 24 Maart.

BURGERLIJKE STAND TE SOERABAYA.

GEBOORTEN.

12 April.— een.

HUWELIJKEN.

9 April.— een paar.

STERFGEVALLEN.

8 April.— twee.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezgvoerder.*	*Van*
April	5	Nederl. Ind.	Asultanie.	Said Moht. bin Aloei Asegaf.	Balie (Ampenan).
„	—	„ „	Gleaner.	J. F. Thierbach.	Pontianak.
„	6	Sarawaksche	Srie Slangoor.	Mohamat.	Samarang.
„	—	Nederl. Ind.	stoomschip Langen Lamongan.	Pa Sariema.	Probolingo.
„	7	„ „	Fatahool Haer.	Mohamat Arsat.	Banjermassing.
„	—	„ „	Goansing.	Tjoa Tiantam.	Balie (Padang).
„	8	„ „	Said Maskoor.	Intji Alie.	Banjermassing.
„	9	Nederl.	Merkurius.	W. Veeneman.	Batavia.
„	10	Zweedsche	Solo.	J. M Kruse.	„
„	11	Nederl. Ind.	Kompool Maas.	Kamaloedin.	Banjermassing.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
April	5	Nederl. Ind.	Ammana Tulbarie.	Sech Abdul bin Salim Gave.	Sandelhont Eiland.
„	6	Engelsche	Sophia Fraser.	A. Griffur.	Balie (Ampenan).
„	—	Baliesche	Brahma.	D. Crawfurd.	Balie (Badong).
„	—	Nederl. Ind.	Goanlie.	Sotianghok.	Riouw.
„	7	„ „	Jonge Pieter thans hern. de Zwaluw.	Said Alie Habassy.	Banda en Amboina.
„	—	Nederl.	Cornelis Smit.	D. O. van der Wal.	Nederland.
„	8	Nederl. Ind.	Little Tot.	Katjoong.	Pasoeroean.
„	9	„ „	stoomschip Langen Lamongan.	Pa Sariema.	Probolingo.
„	—	„ „	Fathoor Ragman.	Said Abd. Ragm. bin Moht. Asegaf.	Sumbawa.
„	—	„ „	Anaser.	Said Hassan Asegaf.	Balie (Ampenan).
„	10	Zweedsche	Oscar I.	A. R. Gavin.	Batavia en Nederland.
„	—	„	Maria Charlotta.	N. Mellin.	Hongkong.
„	—	Nederl. Ind.	Justina.	J. Scott.	Samarang.
„	11	„ „	Balges.	Said Hassan bin Alie bin Segaf.	Kema.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederl. Ind.	Asultanie.	Said Moht. bin Aloci Segaf.	Sumbawa.	Sech Aboebakar Asegaf.
„ „	Srie Slangoor.	Mohamat.	Samarang.	Gezagvoerder.
„ „	Saijan Maskoor.	Intji Alie.	Banjermassing.	Gezagvoerder.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met de Ned. Ind. schoener *Gleaner*, Mev. Thierbach en fam., Z. M. troepen en bannelingen.— Met het Ned. stoomschip *Langen Lamongan*, de heeren Etty, Meis en fam., Dibbets, van der Elst en fam. en 2 chinezen.— Met de Ned. Ind. bark *Fathool Haer*, Z. M. troepen.— Met de Ned. Ind. bark *Said Maskoor*, 5 Banjerezen en 1 chinees.— Met de Ned. Ind schoener *Kompool Maas*, 5 Banjerezen.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met de Bal. bark *Brahma*, de heer H. Petersen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtkorvet Nehalenia; Z. M. stoomschip Borneo, Adviesbrik Pijlades; Z. M. schoener Dolfijn, Transportschip Merwede, 's Gouv. schoener Haai; de Ned. stoomschepen Java, Padang, schip Wadie Atool Rachman; de Ned. barken Salma, Camba Toorida, Shat Elvrat, Assad Dulla, Bacht Mastora, Hoksoen, Blora, Willem de Clercq, Urania, Louisa Prinses der Nederlanden; de Ned. schoeners Fathool Rachman thans hern. Selaparang, Arrow, de Ark Hapsing, Tiam Haplie, Anna Johanna en Mefrejool Moelook.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

9 April. de Ned. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, van Soerabaya.

VERTROKKEN.

9 April. de Ned. bark *J. C. Schotel*, gezagv. J. P. van Beest, Holle, naar Dordrecht.

Aan- en uitvoer te Pasoeroean van 2den tot en met 9den April 1853.

Naar Dordrecht met de Ned. bark *J. C. Schotel*, gezagv. J. P. VAN BEEST HOLLE.

$7000^{36}/_{100}$ picols gouvernements suiker en 1230 picols gouvernements koffij.

BANJOEWANGIE.

AANGEKOMEN.

3 April. het Ned. schip *Hector*, gezagv. J. M. Schoon, van Sumanap, passagiers Mev. de wed. Ottenhoff en de jongeheer Pool.

5 April. het Ned. schip *Generaal Mechiels*, gezagv. H. Prosser, van Soerabaya, passagiers van der Meulen en Permileu en familie.

8 April. de Ned. schoener *Carolina*, gezagv. Oedin, van Sumanap.

VERTROKKEN.

4 April. Z. M. Schoener brik Banda, luit. ter zee 1ste klasse G. Gersen, naar Balie.

4 April. het Ned. Ind. schip *Hector*, gezagv. J. M. Schoon, naar Tjilatjap, passagiers Mev. de wed. Ottenhoff en de jongeheer Pool.

7 April. het Ned. schip *Generaal Mechiels*, gezagv. H. Prosser naar Sidney, passagiers van der Meulen en Permileu en familie.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De Ned. Schoener Carolina.

Aan- en uitvoer te Soeraraya van 5 April tot en met 11 April 1853.

AANVOER.

Van Samarang per de Ned. Ind. bark *Justina*, gezagv. J. SCOTT, agent FRASER EATON & Co.

1500 st. zilver sp. matten, 950 st. zilver sp. matten, 10 kn. zijden stoffen, 3 kn. div. goederen, 130 stellen stalen pannen en eenige chn. goederen en kleinigheden, SIEM SAM SING; 1 trommel en 1 kistje diverse, FRASER EATON & Co; 42 bn. drills, 10 pn. offerpapier, 40 krandjangs schrijfpapier, 40 pic. koffij, 14 pic. was, 480 stellen stalen pannen, 360 kn. thee, 5 kn. goud vergulsel, 20 stellen stalen pannen en eenige chn. goederen en kramerijen, SIEM SAM SING; 6 ijzeren assen, ADAM & Co.; 3 kn. glazen dakpannen, GRANPRÉ MOLIÈRE & Co.; 5 kn. wijn, 1 kt. materiaal waren, 1 kt. muzijk en tuinzaden, W. CORES DE VRIES; 600 stellen stalen pannen, 134 pic. ijzer, 48 pic. lood, 62 pic. lood, 12 krandjangs kandij suiker, SIEM SAM SING.

Van Samarang per de Sarawaksche schoener *Srie Selangoor*, gezagv. ENTJIK MOHAMAT, agent GEZAGVOERDER,

903 pic. tiengie basten, 3 pic. sientok basten, 350 st. houtwerken, 8 thails stofgoud, 1300 st. zilver sp. matten, 300 st. aan zilver guldens, 42 pic. was, 16 karaten diamanten, 4 st. Europ. wit katoen, GEZAGVOERDER.

Van Makassar per het Ned. schip *Louisa prinses der Nederlanden*, gezagv. G. G. LION, agent RUIJL CRAMER & Co.

83716 bossen rotting wegende 3179 pic., 16 st. wortelhout, $5^{96}/_{100}$ pic., 149 st. kaijoe kastorie $12^{52}/_{100}$ pic., $206^{36}/_{100}$ pic. geelhout, N. H. M.; 2 kn. manufacturen, RUIJL CRAMER & Co.; 1 piano, ORDER.

Van Balie per de Ned. Ind. bark *Asultanie*, gezagv. SAID MOHAMAT BIN ALOEI ASEGAF, agent SECH ABOEBAKAR SEGAF.

117 koijangs rijst, 48 pn. tabak, 11 pic. masoeij basten, 1 paard, SECH ABOEBAKAR SEGAF.

Van Pontianak per de Ned. Ind. bark *Gleaner*, gezagv. J. F. THIERBACH, agent VAN ECK & Co.

1 kt. bitter, 5 vn. Eng. bier, 25 keldrs. genever, 300 st. planken, 20 thails stofgoud, GEZAGVOERDER.

Van Bandjarmassing per de Ned Ind. bark *Fathool Haer*, gezagv. MOHAMAD SAID, agent GEZAGVOERDER.

773 groote bossen rotting, 3050 kln. bossen rotting, 11400 st. malakka matten, 300 st. kadjang matten, GEZAGVOERDER.

Van Balie per de Ned. Ind. schoener *Goan Sing*, gezagv. TJOA TING TAM, agent TJOA TJIOE.

97 pic. klapper-olie, 64 pn. bal. tabak, 12 pic. mangkoedoe basten, 42 pic. dendeng, $4^{10}/_{100}$ pic. koffij, TJOA TJIOE.

Van Bandjarmassing per de Ned. Ind. bark *Saijang. Maskkor*, gezagv. ENTJIK ALIE, agent GEZAGVOERDER.

$3^{75}/_{100}$ pic. was, 500 groote bossen rotting, 3534 kleine bossen rotting, 15710 st. malakka matten, 3890 st. kadjang matten, 625 lanang planken, 1900 stellen aardewerk, HADJIE ABDUL GALIL.

UITVOER.

Naar Sandelhout Eiland per de Ned. Ind. bark *Amana Tulbarie*, gezagv. SECH ABDULLA GANAM.

1 kt. parang, 400 st. koperen gong, 2 kn. koper draad, 1 kt. koralen, 2 vn. boslemmermessen, 1 baal madapollams, 1 kt. sarong, 1 kt. rood katoen, 1 kt. koperwerk, VAN ECK & Co.

Naar Banda per de Ned. Ind. schoener *Jonge Pieter*, gezagv. SAID ALIE BIN MOHAMAT ALHABASSIJ.

1080 pic. rijst, 1 pic. chn. misoa, $2\frac{1}{2}$ pic. uijen, 15 pic. aardappelen, 5 kn. thee, TJOA BOEN SING.

Naar Balie Badong via Banjoewangie per de Bal. bark *Brachma*, gezagv. D. CRAWFURD.

3 kn. wijn, $7^{49}/_{100}$ pic. suiker, 1 kt. Madapollams, MAJOR MATZEN & Co.; 50 kn. anijs drank, $\frac{3}{4}$ legger arak, 1 kt. lampen en thee servies, 60 st. oud vaatwerk, 5 pic. hoepel ijzer, 2 kn. shertings, FRASER EATON & Co.; 10 ks. cherrij cordial, MAJOR MATZEN & Co.; 130 st. ledige olie tonnen, 22 st. chn. potten, SAMAN, 6 kn. lijnwaden en manufacturen, HOEKSTRA GIJSING & Co.; 5 kn. gedr. en gev. katoen, ADAM & Co.; 2 bn. ongebl. shertings, FRASER EATON & Co.

Naar Rotterdam per het Ned. schip *Cornelis Smith*, gezagv. D. O. VAN DER WAL.

2840 krandjangs suiker, $10001^{35}/_{100}$ pic., 3760 bossen rotting $138^{05}/_{100}$ pic., FRASER EATON & Co.; 1337 pic. tabaks bladeren, P. KERVEL & Co.; 1742 st. koehuiden, 95 st. buffelhuiden, MAJOR MATZEN & Co.

Naar Nederland via Batavia per het Eng. schip *Oscar I*, gezagv. A. R. GAVIN.

2518 krandjangs suiker, $9181^{91}/_{100}$ pic., 1202 zn. suiker $584^{55}/_{100}$ pic., 200 pic. sapanhout, 3426 bossen rotting $125^{40}/_{100}$ pic., FRASER EATON & Co.

Naar Balie per de Ned. Ind. bark *Anasser*, gezagv. SAID HASSAN SEGAF.

1500 st. ledige stroo-zakken, GEZAGVOERDER.

Naar Hongkong per het Zwd. schip *Maria Charlotta*, gezagv. N. MELLIN.

1650 pic. rijst, 3990 pic. rijst, 5100 bossen rotting 218 pic., MAJOR MATZEN & Co.

Naar Kema en Molukkos per de Ned. Ind. bark *Balgis*, gezagv. SAID HASSAN BIN ALIE SEGAF.

10 vn. Boslemmer messen, VAN ECK & Co.; 500 st. aardewerk, ENTJIK SAID; en eenige kramerijen en kleinigheden, DIVERSE ARABIEREN.

Naar Samarang per de Ned. Ind. bark *Justina*, gezagv. J. SCOTT.

16 koijangs olie-koeken, SIAM SAM SING.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

4 April. de Ned. Ind. bark *Charlotta*, gezagv. J. M. Sobels, van Soerabaya.

5 April. de Ned. Ind. schoener *Maria*, gezagv. Pa Naima, van Grissee.

8 April. de Ned. Ind. schoener *Djaleha*, gezagv. Hoessin bin Hadjie Samsoedin, van Soerabaya.

VERTROKKEN.

8 April. de Ned. Ind. bark *Naim Balgaer*, gezagv. Sech Achmat bin Oemar Fagie, naar Padang.

8 April. de Ned. Ind. schoener *Kompolmaas*, gezagv. Kamaloedin, naar Soerabaya.

9 April. de Ned. Ind. bark *Al Alwie*, gezagv. Sech Oemar bin Mohamat Bafadal, naar Samarang.

MARKTPRIJZEN.

SUIKER N°. 16 per picol ƒ 12.—
Id. „ 15 „ „ „ 11 ½.—
Id. „ 14 „ „ „ 11.—
Id. „ 13 „ „ „ 10 ½.—
Id. „ 12 „ „ „ 10.—
KOFFIJ per picol ƒ 23 à ƒ 24.—
RIJST (CARGA) per koijang ƒ 105 à ƒ 110.—
Id. (WITTE) „ à „ ƒ 125 ƒ 130.—
KOEHUIDEN per 100 p. à ƒ 240.—
ARAK per legger. ƒ 10.—
OLIE (KLAPPER) per picol ƒ 16 à 20.—
OLIE (KATJANG). ƒ 14 à ƒ 16.—
KADJANG KATTEN. ƒ 10.—
ROTTING ƒ 7.—

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag, den 17den April 's morgens ten half negen ure

Ds. SCHEUER.

Nederduitsch.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag, den 17den April 's morgens ten half 9 ure.